Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2023/1074

2023 12 15

P9_TA(2023)0205

Stipraus ir tvaraus ES dumblių sektoriaus kūrimas

2023 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento rezoliucija „Stipraus ir tvaraus ES dumblių sektoriaus kūrimas (2023/2547(RSP))“

(C/2023/1074)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į Komisijos komunikatus dėl Europos žaliojo kurso (COM(2019)0640), dėl strategijos „Nuo ūkio iki stalo“ (COM(2020)0381) ir dėl tvarios mėlynosios ekonomikos (COM(2021)0240),

— atsižvelgdamas į savo rezoliucijas dėl trijų pirmiau minėtų Komisijos komunikatų ([1]) ([2]) ([3]),

— atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Tvaresnės ir konkurencingesnės ES akvakultūros 2021–2030 m. strateginės gairės“ (COM(2021)0236),

— atsižvelgdamas į savo 2022 m. spalio 4 d. Europos Parlamento rezoliucija „Siekiant tvarios ir konkurencingos ES akvakultūros: tolesni veiksmai“ ([4]),

— atsižvelgdamas į klausimą Komisijai dėl stipraus ir tvaraus ES dumblių sektoriaus kūrimo (O-000015/2023 – B9-0018/2023),

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 136 straipsnio 5 dalį ir 132 straipsnio 2 dalį,

— atsižvelgdamas į Žuvininkystės komiteto pasiūlymą dėl rezoliucijos,

1. palankiai vertina Komisijos komunikatą „Stipraus ir tvaraus ES dumblių sektoriaus kūrimas“ (COM(2022)0592) ir sutinka, kad šiame sektoriuje yra neišnaudotų galimybių; atkreipia dėmesį į tai, kad, nors numatoma, jog bendra dumblių paklausa ateinančiais metais didės, ES galėtų būti papildomai sukurta 85 000 darbo vietų, jei būtų pasiektas prognozuojamas dumblių gamybos padidėjimas;

2. palankiai vertina tikslą plėtoti valgomųjų ir nemaistinių dumblių naudojimo rinkas ir užtikrinti, kad jie būtų prieinami plačiajai visuomenei; pabrėžia, kad dumbliai, be kita ko, galėtų būti naudojami gyvūnų ir žuvų pašarams, vaistams, pakavimui, kosmetikai ir biokurui;

3. atkreipia dėmesį į tai, kad sektorius turi vystytis taip, kad nedarytų poveikio jūrų ekosistemų pusiausvyrai, ir turėtų būti vengiama kartoti tas pačias aplinkosaugines klaidas, kurios anksčiau buvo padarytos sausumoje;

4. pabrėžia, kad augantis ES dumblių sektorius galėtų padėti siekti ES tikslų, susijusių su mėlynosios ekonomikos plėtra, kuri ne tik suteiktų naujų mažo anglies dioksido kiekio maisto produktų ir medžiagų, bet ir prisidėtų prie ekosisteminių paslaugų, pvz., anglies dioksido sekvestracijos ir maistinių medžiagų absorbavimo, taip pat taršos mažinimo, taip prisidedant prie pakrančių ekosistemų atkūrimo; atsižvelgdamas į tai mano, kad moksliniams tyrimams reikia sutelkti daugiau ES lėšų;

([1]) 2020 m. sausio 15 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos žaliojo kurso (OL C 270, 2021 7 7, p. 2).
([2]) 2021 m. spalio 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl sąžiningos, sveikos ir aplinkai palankios maisto sistemos pagal strategiją „Nuo ūkio iki stalo“ (OL C 184, 2022 5 5, p. 2).
([3]) 2022 m. gegužės 3 d. Europos Parlamento rezoliucija „Siekiant tvarios mėlynosios ekonomikos ES: žvejybos ir akvakultūros sektorių vaidmuo“ (OL C 465, 2022 12 6, p. 2).
([4]) OL C 132, 2023 4 14, p. 2.

5. atkreipia dėmesį į tai, kad dumbliai ir mikrodumbliai gali būti svarbus papildomas baltymų šaltinis tvariai maisto gamybai ir pasauliniam aprūpinimui maistu, kaip pabrėžta strategijoje „Nuo ūkio iki stalo“, ir ragina Komisiją apsvarstyti šį neišnaudotą potencialą persvarstant ES baltymų politiką;

6. pažymi, kad komunikate nurodomos didelės Europos teritorijos, tinkamos jūros dumbliams auginti; pripažįsta, kad valstybės narės turi įtraukti dumblių auginimą į savo nacionalinius ar regioninius teritorijų planus pagal Jūrinių teritorijų planavimo direktyvą ([5]);

7. mano, kad reikia dėti daugiau pastangų siekiant suteikti daugiau informacijos apie dumblių gamybos metodus ir rinkos sąlygas, taip pat reikia darnesnės politikos sistemos, kad būtų sumažintos dumblių sektoriaus augimo kliūtys; pabrėžia, kad reikia tolesnių mokslinių tyrimų siekiant kuo labiau padidinti sektoriaus potencialą teigiamai prisidėti prie aplinkos, tiek klimato kaitos švelninimo, tiek žydrųjų anglies dioksido absorbentų požiūriu;

8. ragina sukurti nuoseklesnę šio sektoriaus reglamentavimo sistemą, skatinant valstybes nares įsteigti vieno langelio principu veikiančius centrus, skirtus subjektams, suinteresuotiems pradėti arba plėsti dumblių auginimo veiklą;

9. palankiai vertina Komisijos numatomus veiksmus, kuriais siekiama parengti įvairių rūšių dumblių produktų standartus, ir įsipareigojimą parengti naują priemonių rinkinį dumblių augintojams; taip pat palankiai vertina ketinimą parengti konkrečias gaires, kuriomis būtų skatinama žuvų pašarus papildyti dumblių pašarais; palankiai vertina pasiūlymą finansuoti bandomuosius projektus, skirtus žvejams, siekiantiems plėtoti jūros dumblių auginimą;

10. mano, kad pajamų diversifikacija ir naujų galimybių pakrančių bendruomenėms kūrimas plėtojant marikultūrą turėtų būti laikomas teigiamu tvarios žvejybos papildymu;

11. palankiai vertina ketinimą vykdyti informuotumo didinimo veiklą siekiant didinti vartotojų žinias apie dumblių produktus; pažymi, kad platforma „EU4Ocean“, kartu su valstybėmis narėmis, galėtų didinti mokyklų ir universitetų informuotumą apie mėlynosios ekonomikos potencialą;

12. ragina Komisiją skirti tinkamą finansavimą ES dumblių sektoriui, o valstybes nares – toliau skatinti dumblių auginimą ir sudaryti palankesnes sąlygas naudoti dumblius kaip maistą ir pašarus ir plėtoti jų gamybą, visų pirma įgyvendinant spartesnius leidimų išdavimo procesus, tačiau nepamirštant kitų auginamų rūšių akvakultūros;

13. palankiai vertina Komisijos ketinimą pateikti konkrečią iniciatyvą, kuria būtų remiamas dumblių vartojimas ES;

14. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Komisijai.

([5]) 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/89/ES, kuria nustatoma jūrinių teritorijų planavimo sistema (OL L 257, 2014 8 28, p. 135).